

Utredning över Osuuskauppa Varuboden-Osla
Handelslags förvaltnings- och styrsystem

2023

Corporate Governance

Inledning

Osuuskauppa Varuboden-Osla Handelslag (i fortsättningen "handelslaget") tillämpar lagen om andelslag och övrig lagstiftning, handelslagets stadgar och de arbetsordningar och reglementen som förvaltningsorganen godkänt. Därtill tillämpas de rekommendationer gällande förvaltningskod som Värdepappersmarknaden rf har publicerat och som trätt ikraft 1.1.2020 till valda delar med beaktande av konsumentandelslagets särdrag.

Denna utredning över handelslagets förvaltnings- och styrsystem (CG-utredning) har uppgjorts i enlighet med rekommendationerna gällande förvaltningskod. Förvaltningskoden finns tillgänglig på adressen <http://cgfinland.fi>. Handelslaget presenterar utredning över verksamhetsberättelsen i en skild rapport.

Enligt Centralhandelskammarens ställningstagande år 2006 bör ett företag följa denna förvaltningskod till tillämpliga delar ifall företaget har bred ägarbas eller verksamheten är regionalt betydelsefull eller landsomfattande. Enligt Centralhandelskammarens ställningstagande anses t.ex. ett handelslag med bred ägarbas vara ett dylikt företag. Eventuella avvikelser från rekommendationen för börsbolag och orsakerna till avvikelserna bör meddelas enligt Comply or explain-principen.

Syftet med redogörelsen är att öka insikten i handelslagets verksamhet samt att förbättra informationen till ägarkunderna och övriga intressegrupper och på så sätt öka intresset för handelslagets verksamhet.

Denna utredning har behandlats i handelslagets styrelse 22.05.2023.

Avvikelser från förvaltningskoden

Förvaltningskoden är uppgjord med tanke på börsbolag och dess rekommendationer kompletterar de förpliktelser som härrör från lagstiftningen. Rekommendationen lämpar sig därför inte till alla delar för handelslagen. Avvikelseerna från förvaltningskoden grundar sig långt på det att handelslaget är ett konsumtionsandelslag som märkbart skiljer sig från listade och övriga aktiebolag. Därtill har bakgrunden till förnyelsen av förvaltningskoden 1.1.2020 enligt förorden i stor utsträckning varit ändringsdirektivet gällande aktieägarnas rättigheter ("Direktivet"), vars förpliktelser implementerades i den nationella lagstiftningen 10.6.2019, men som inte tillämpas på handelslag. Enligt handelslagets stadgar kan enbart naturliga personer vara medlemmar och alla medlemmar har endast en andel. Handelslagets syfte med verksamheten är att producera tjänster och förmåner åt medlemmarna och inte att skapa vinst åt aktieägarna. För att kunna förverkliga syftet med verksamheten och för att ägarstyrningen och ägarnas deltagande förverkligas effektivt, har handelslaget ett fullmäktige och ett förvaltningsråd. Avvikelseerna förbättrar bl.a. kommunikationen och beslutsfattandet inom handelslagets förvaltning och möjliggör för medlemskåren bredare påverkningsmöjligheter i handelslagets verksamhet genom förvaltningsstrukturen som innefattar ett förvaltningsråd.

Med beaktande av det ovan nämnda är de väsentligaste avvikelserna från förvaltningskoden för handelslag följande:

- Handelslaget har enligt stadgarna en s.k. tvåtrappsmodell gällande förvaltningen, d.v.s. förutom styrelse och VD så har handelslaget ett förvaltningsråd.
- Enligt stadgarna väljer förvaltningsrådet styrelsen (rekommendation 5) enligt de grunder som hör till ovan nämnda tvåtrappsmodell.
- Enligt stadgarna väljer fullmäktige förvaltningsrådsmedlemmarna för tre kalenderår i sänder på så sätt att årligen är i tur att avgå ca 1/3 (rekommendation 6). En tre års mandatperiod är motiverad för att säkerställa kontinuiteten i förvaltningsrådsarbetet.
- Handelslaget följer en belöningspolitik men denna avviker från den belöningspolitik som avses i förvaltningskoden och som förutsätts av Börsbolagslagstiftningen. Enligt stadgarna utser fullmäktige på vårmötet ett valberedningsutskott för att förbereda både fullmäktige- och förvaltningsrådsmedlemmarnas arvodesgrunder och arvoden och på höstmötet beslutas det om fullmäktigemedlemmarnas, förvaltningsrådets presidiums samt förvaltningsrådsmedlemmarnas arvoden. Handelslagets rapportering gällande belönandet motsvarar inte helt den rapport som Börsbolagslagstiftningen förutsätter av börsbolag (rekommendation 1, rekommendation 4, rekommendation 17, rekommendation 20, rekommendation 22).
- Handelslaget publicerar inte på sina internetsidor fullmäktiges protokoll under fem års tid (rekommendation 4). Protokollen fås på begäran.

Handelslaget och S-gruppen

Handelslaget Varuboden-Osla är ett regionhandelslag som hör till S-gruppen. Handelslaget ägs av dess medlemmar, 68 930 (68 196), som i enlighet med handelslagets stadgar kallas ägarkunder eller ägare.

S-gruppen är en kooperativ företagsgrupp som består av handelslagen och den av handelslagen ägda centralaffären SOK (Centrallaget för Handelslagen i Finland) med dotterbolag (SOK-koncernen). Syftet med S-gruppens affärsverksamhet är att producera tjänster och förmåner åt ägarkunderna. SOK producerar logistik-, expertis- och stödtjänster åt handelslagen. SOK svarar också för S-gruppens strategiska styrning samt för utvecklandet av affärskedjorna.

Enligt stadgarna är handelslagets uppgift att genom idkande av affärsverksamhet bjuda tjänster och förmåner åt medlemmarna och på detta sätt befrämja medlemmarnas ekonomiska välbefinnande. Handelslagets affärsverksamhetsområden är detaljhandel, rese- och restaurangbransch samt servicebransch.

Andelslaget Varuboden och Osuuskauppa OSLA Handelslag fusionerades 30.6.2011 genom en kombinationsfusion till ett nytt övertagande andelslag, Osuuskauppa Varuboden-Osla Handelslag, som bildades i fusionen.

Handelslagskoncernen består av moderbolaget Varuboden-Osla och de av moderbolaget till 100 % ägda dotterbolagen Varuboden på Åland Ab, VBO Kondis Ab samt två fastighetsdotterbolag.

Handelslaget utnyttjar i sin verksamhet S-gruppens gemensamma kedjestyrningsorganisationer (enligt affärsverksamhetsområde och enligt servicefunktion), som leder och koordinerar S-gruppens kedjeverksamhet under SOK:s styrelses övervakning. Med tanke på beslutsfattandet på S-gruppsnivån har det bildats stödgrupper för att hjälpa SOK:s ledningsgrupp. Stödgrupperna för affärsverksamheten och servicefunktionerna består huvudsakligen av handelslagens verkställande direktörer och ledningsgruppsmedlemmar samt av direktörer i SOK:s tjänst. SOK:s ledningsgruppsmedlem som ansvarar för ett specifikt ansvarsområde beslutar om stödgruppens sammansättning och informerar årligen SOK:s styrelse om detta. Handelslaget deltog år 2021 och år 2022 i personalarbete och BV/Trafikbutiks stödgruppernas verksamhet.

Handelslagets förvaltningsmodell

Handelslagets förvaltningsmodell är, avvikande från förvaltningskoden, en s.k. tvåtrappsmodell som består av förutom fullmäktige även förvaltningsråd, styrelse och VD i enlighet med nedanstående bild. Som styrelseordförande verkar alltid en utomstående person, aldrig VD. Till denna del avviker handelslaget från de flesta andra regionhandelslag. Ledningsgruppen assisterar VD:n i det operativa ledandet.

Handelslagets centrala förvaltningsorgan beskrivs nedan:

Förvaltningsråd 17 medlemmar varav 2 är representanter för personalen
Styrelse 3–5 medlemmar, varav en verkar som ordförande mandatperiod: kalenderår Verkställande direktör styrelsemedlem
Revisorer 1

Fullmäktige

Handelslagsmedlemmarnas beslutanderätt i enlighet med lagen om andelslag utövas av fullmäktige. Fullmäktige motsvarar bolagsstämman i aktiebolag. Fullmäktige fastställer bl.a. bokslutet och beviljar ansvarsfrihet åt handelslagets ledning samt väljer medlemmarna i förvaltningsrådet. Fullmäktige beslutar också om stadgeändring samt om eventuell fusion och diffusion.

Förutom rollen som medlem i ett organ har fullmäktigemedlemmarna en betydande roll som skapare av en bred kontaktyta mellan ägarkunderna och handelslagets ledning.

Fullmäktiges valberedningsutskott

Fullmäktige har enligt stadgarna ett valberedningsutskott som förbereder val av förvaltningsrådsmedlemmar och revisorer samt förbereder beslutet gällande fullmäktiges och förvaltningsrådsmedlemmarnas arvodegrunder och arvoden.

Till valberedningsutskottet hör åtta fullmäktigemedlemmar fördelade på fyra olika medlemsområden (som motsvarar förvaltningsrådets områdesindelning). Åland har inte en egen representant i utskottet men de åländska fullmäktigemedlemmarna blir alltid hörda. Det finns fyra suppleanter. På utskottets möten deltar också handelslagets förvaltningsrådsordförande. Utskottsmedlemmarnas mandatperiod slutar då det nya utskottet blivit valt.

År 2017 har det godkänts en arbetsordning (= valordning avseende val av förvaltningsrådsmedlemmar) för valberedningsutskottet i vilken beskrivs reglerna gällande valprocessen.

Valutskottet som förberett ärenden till fullmäktiges höstmöte 2022 består av följande av fullmäktige valda personer:

Raseborg/Ingå/Hangö: **Sven Holmberg, Mats Lagerstam** (suppleant Fredrika Åkerö)

Kyrkslätt/Sjundeå/Grankulla: **Ulf-Johan Sunabacka, Marjatta Savilahti** (suppleant Gunn Ekström)

Sibbo/Askola/Pukkila/Borgnäs/Lovisa/Lapträsk: **Carola Juselius, Arja Isotalo** (suppleant **Heidi Hovisilta**)

Borgå: **Bodil Lund, Ove Blomqvist** (suppleant Bo-Johan Johansson)

De åländska medlemmarna har inte en egen representant i utskottet men de blir alltid hörda.

Utskottet beslöt att som ordförande verkar Arja Isotalo. Utskottet sammanträdde år 2022 två gånger och presenterade 23.11.2022 på höstmötet sitt förslag till förvaltningsrådets sammansättning.

Förvaltningsråd

I handelslagets stadgar är det definierat att handelslaget har ett förvaltningsråd. Förvaltningsrådet sammanträder på kallelse av ordföranden minst tre gånger om året.

Sammansättning och mandatperiod

Förvaltningsrådet består (efter stadgeändringen 1.1.2018) av 17 medlemmar av vilka 15 väljs av fullmäktige. Förvaltningsrådsmedlemmarna väljs för tre kalenderår i sänder.

Mandatperioderna är periodiserade för att säkerställa kontinuiteten på så sätt att årligen är ca 1/3 av medlemmarna i tur att avgå.

I handelslagets stadgar är det definierat att förvaltningsrådet skall representera på en bred bas medlemmarna. Till medlem av förvaltningsrådet bör väljas sådana medlemmar av handelslaget som har tillräcklig kännedom om administrativa och affärsekonomiska frågor och som representerar så mångsidigt som möjligt medlemskåren. Person som vid mandattidens början fyllt 68 år kan inte väljas till förvaltningsrådsmedlem. Då det gäller mandatperioden för det första förvaltningsrådet (fr.o.m. 1.1.2018) gäller §30 i övergångsstadgarna.

Fullmäktiges valberedningsutskott förbereder för fullmäktiges höstmöte ett förslag på förvaltningsrådets sammansättning. Handelslaget ser till att kravet på sammansättningens mångfald, även ålders- och könsfördelning, upptas i arbetsordningen för valberedningsutskottet och beaktas då man föreslår nya förvaltningsrådsmedlemmar.

Utöver de medlemmar som fullmäktige väljer, anges det i handelslagets stadgar att handelslagets personal med stöd av samarbetslagen väljer två medlemmar jämte personliga suppleanter till förvaltningsrådet. I handelslaget är det överenskommet att handelns och chefernas huvudförtroende representerar personalen i förvaltningsrådet. Suppleanter till dessa är restaurangernas vice huvudförtroende (alternativt handelns vice huvudförtroende) och chefernas vice huvudförtroende (avtalet uppdaterat 2.1.2022).

Personalrepresentanternas mandatperiod i förvaltningsrådet är tre år. Syftet med personalrepresentationen är att ge en möjlighet åt personalen att inverka på handelslagets organisation, förbättra kommunikationen och beslutsfattandet samt öka förtroendet mellan ledning och personal. Personalrepresentanterna deltar dock inte vid behandlingen av ärenden som berör val av företagets ledning, avskedanden, ledningens avtalsvillkor, villkoren i personalens arbetsförhållanden eller åtgärder gällande arbetskonflikter.

Förvaltningsrådet utser inom sig för ett kalenderår i sänder ordförande och vice ordförande.

Uppgifter

Förvaltningsrådets uppgift är att övervaka handelslagets förvaltning som styrelsen och verkställande direktören ansvarar för. Därtill är förvaltningsrådets viktigaste uppgifter:

- fastställa handelslagets strategi och årliga ekonomiska helhetsmålsättningar
- besluta om sådan utvidgning eller inskränkning som väsentligt berör handelslaget
- välja styrelse samt utse styrelsens ordförande och vice ordförande. Styrelsen väljer verkställande direktören.

Förvaltningsrådet delges regelbundet av verkställande direktören och styrelsen tillräckliga och beskrivande uppgifter gällande handelslagets situation och utveckling. I praktiken sker detta på förvaltningsrådsmötena som hålls minst tre gånger om året. Förvaltningsrådets ordförande och vice ordförande har rätt att närvara på styrelsemötena.

Förvaltningsrådets centralaste uppgifter samt arbetssättet är definierat i den arbetsordning som förvaltningsrådet godkänt. Arbetsordningens viktigaste innehåll följer nedan:

- § 17 och § 18 i Varuboden-Oslas stadgar iakttas
- möten hålls minst 3 gånger i året med början ca kl. 18
- mötena hålls på särskilt överenskomna platser
- styrelsemedlemmarna och revisorerna får närvara på förvaltningsrådsmötena
- ledningsgruppsmedlemmarna får närvara på förvaltningsrådsmötena
- kallelse till mötena utfärdas av verkställande direktören enligt uppdrag efter genomgång med förvaltningsrådets ordförande eller förvaltningsrådets ordförande kallar till möte.
- kallelsen med föredragningslista jämte eventuellt material (tvåspråkigt) publiceras i Teams-gruppen. Föregående protokoll utskickas inte. Innehållet refereras i möteskallelsen/på följande möte.

- för varje möte väljs det två protokolljusterare. Valet faller på de två som står i turen enligt alfabetisk ordning.
- protokollen skrivs på finska och svenska och undertecknas av ordförande och sekreteraren
- Förvaltningsrådet beslutar om nya branscher eller om avslutandet av branscher
- Över 10 milj. euros investeringar förs till förvaltningsrådet för kommentarer men beslut fattas av styrelsen
- Förvaltningsrådet ansvarar för den ”kooperativa andan”
- För förvaltningsrådets utskott utarbetas det ett reglemente

Under år 2023 behandlar förvaltningsrådet på sina möten bl.a. förvaltningsrådets ambassadörskap och fullmäktigevalen 2024. De tidigare två teman: en nöjd och lojal kund och en hållbar verksamhet i framtiden följer med.

Förvaltningsrådets utskott

Med beaktande av förvaltningsrådets stadgeenliga uppgifter så bestämmer förvaltningsrådet om grundandet av utskott för att förbereda uppgifterna. Förvaltningsrådet har ett utskott som förbereder valet av styrelsemedlemmar. Till utskottet hör förvaltningsrådets ordförande, vice ordförande samt tre övriga förvaltningsrådsmedlemmar som förvaltningsrådet utser årligen bland förvaltningsrådsmedlemmarna. Medlemmarna utses på förvaltningsrådsmötet. Som utskottets ordförande fungerar förvaltningsrådets ordförande och som vice ordförande fungerar någon annan av medlemmarna än förvaltningsrådets vice ordförande. Detta för att förberedelserna gällande val av förvaltningsrådets presidium görs av en mindre grupp i utskottet som består av utskottets vice ordförande samt de två övriga utskottsmedlemmarna. Valprocessen i förvaltningsrådet säkerställer ägarnas påverkningsmöjligheter gällande styrelsesammansättningen och via detta gällande hela handelslagets verksamhet.

Utskottsmedlemmarnas mandatperiod slutar när det nya utskottet är valt.

Ett reglemente har fastställts för utskottet.

Följande förvaltningsrådsmedlemmar satt i utskottet och förberedde ärendena åt förvaltningsrådet år 2022:

Leena Munter-Ollus (FR ordf.), Ray Blomqvist (FR vice ordf.), Timo Haapaniemi (utskottets vice ordf.), Christel Liljeström, Daniel Lindroos.

Utskottet sammanträdde fem gånger och huvudsakligen deltog alla medlemmarna på alla möten. Utskottet presenterade sitt förslag på styrelsesammansättningen på mötet 15.12.2022.

Förvaltningsrådets ordförande

Förvaltningsrådets ordförande åligger särskilt förutom att leda förvaltningsrådsmötena att tillsammans med styrelsen bereda de ärenden som skall föreläggas förvaltningsrådet samt att sammankalla till fullmäktigemöte på förvaltningsrådets vägnar.

År 2022

Förvaltningsrådet hade 17 medlemmar år 2022. Förvaltningsrådet har sammanträtt år 2022 fyra gånger. Förvaltningsrådsmedlemmarnas arvode år 2022 var 250 euro per möte. Förvaltningsrådets ordförandes specialarvode var 1050 euro i månaden och vice ordförandes 430 euro i månaden. Därtill är medlemmarna berättigade till resekostnadsersättning samt dagpenning i enlighet med resereglementet. Åt förvaltningsrådsmedlemmarna utbetalades arvoden under räkenskapsperioden 1.1–31.12.2022 sammanlagt 49 310 euro. Förvaltningsrådsmedlemmarna är berättigade under sin verksamhetsperiod till köpförmänen.

År 2023

Förvaltningsrådets sammansättning fr.o.m. 1.1.2023:

Timo Haapaniemi	Grankulla/Kyrkslätt/Sjundeå	31.12.2025
Leena Munter-Ollus	Grankulla/Kyrkslätt/Sjundeå	31.12.2025
Stefan Stenberg	Grankulla/Kyrkslätt/Sjundeå	31.12.2024
Dick Carstens	Hangö/Raseborg/Ingå	31.12.2023
Staffan Lindholm	Hangö/Raseborg/Ingå	31.12.2024
Nina Lindroos-Holmström	Hangö/Raseborg/Ingå	31.12.2024
Arto Nurmi-Aro	Borgå	31.12.2025
Mikaela Ahnäs-Mäkeläinen	Borgå	31.12.2024
Daniel Lindroos	Borgå	31.12.2023
Kenneth Sola	Borgå	31.12.2025
Tom Liljestränd	Lovisa/Askola/Borgnäs/ Pukkila/Lappträsk/Sibbo	31.12.2023
Christel Liljeström	Lovisa/Askola/Borgnäs/ Pukkila/Lappträsk/Sibbo	31.12.2025
Sanna Kurki	Lovisa/Askola/Borgnäs/ Pukkila/Lappträsk/Sibbo	31.12.2024
Thor-Björn Wik	Åland	31.12.2025
Veronica Hertzberg	Helsingfors	31.12.2024
Laura Hyppölä	personalrepresentant	31.12.2023
Riitta Räsänen	personalrepresentant	31.12.2023

Taina Alatalo   suppleant

31.12.2023

Förvaltningsrådets uppfattning om medlemmarnas oberoende

Förutom personalrepresentanterna så är övriga förvaltningsrådsmedlemmar oberoende av handelslaget.

Eftersom alla handelslagets ägare enligt Kooperationens principer har en andel så har handelslaget inga betydande ägare som förvaltningsrådsmedlemmarna skulle vara beroende av.

Utvärdering av förvaltningsrådets verksamhet

Förvaltningsrådet utvärderar regelbundet sin verksamhet och arbetspraxis genom att göra en självvärdering.

Styrelse

Sammansättning och mandatperiod

Styrelsen består av verkställande direktören samt 3–5 av förvaltningsrådet för ett kalenderår i sänder valda medlemmar. Förvaltningsrådet väljer för ett kalenderår i sänder bland styrelsemedlemmarna ordförande och vice ordförande. Ordförande och vice ordförande får inte vara anställd i handelslaget.

Förvaltningsrådet väljer styrelsemedlemmarna. De förberedande åtgärderna utförs av förvaltningsrådets utskott. Vid förberedandet av förslaget utvärderar utskottet styrelsens storlek och sammansättning samt de egenskaper som krävs av styrelsemedlemmarna med tanke på handelslagets nuvarande behov samt kommande behov. Syftet med det förberedande arbetet är att säkerställa att det finns en tillräcklig diversitet i styrelsen bl.a. vad gäller kön och ålder och att medlemmarna har kunskap och färdigheter som kompletterar varandra samt färdigheter för att effektivt sköta styrelseuppdraget.

Styrelsemedlemmarna bör vid mandatperiodens ingång vara handelslagets medlemmar och under 68 år samt besitta goda insikter i affärsekonomiska och administrativa frågor.

Uppgifter

Styrelsens centrala uppgifter och arbetsprinciper är definierade i stadgarna.

Styrelsens uppgift är att omsorgsfullt främja handelslagets fördel och handha skötseln i enlighet med lagen om andelslag, handelslagets stadgar, av förvaltningsrådet fastställt reglemente samt anvisningar och beslut givna av förvaltningsrådet och fullmäktige.

Styrelsen svarar för att affärsverksamhetens målsättningar uppnås. Styrelsens viktigaste uppgifter är att:

- styra och övervaka den operativa affärsverksamheten
- besluta om handelslagets centrala strategier och målsättningar
- årligen besluta om ekonomiska helhetsmålsättningar och erforderliga verksamhetsplaner
- besluta om betydande investeringar
- besluta om handelslagets koncernstruktur samt organisation

Därtill beslutar styrelsen om godkännandet av medlemmar, principerna för medlemsförmånerna samt uteslutandet av medlemmar. En medlemsförteckning upprätthålls.

Styrelsen har inte ansett det nödvändigt med beaktandet av dess uppgifter och sammansättning att grunda utskott för att förbereda de ärenden som hör till styrelsen. Om det i handelslaget har ansetts nödvändigt att grunda utskott så har de grundats under förvaltningsrådet.

År 2022

I styrelsen satt år 2022 förutom verkställande direktören 4 medlemmar. Styrelsen sammanträdde 12 gånger under år 2022. Styrelsemedlemmarna deltog i medeltal 100 % på mötena.

Styrelsemedlemmarna år 2022: Arto Nurmi-Aro (ordförande), Merja Partio, Seppo Määttä, Konsta Saarela samt VD Mathias Kivikoski.

Mötesarvode år 2022 var 420 euro per möte. Därtill betalades ett månatligt arvode på 650 euro. Åt styrelseordförande utbetalades ett månatligt arvode på 2 100 euro. Medlemmarna är berättigade till resekostnadsersättning i enlighet med resereglementet. Åt styrelsemedlemmarna utbetalades under räkenskapsperioden 1.1–31.12.2022 arvoden sammanlagt 71 980 euro. De medlemmar som var i arbetsförhållande till handelslaget erhöll inget separat arvode för styrelsearbetet. Styrelsemedlemmen är berättigad till köpförmånen under sin verksamhetsperiod.

År 2023

Styrelsemedlemmarna år 2023: verkställande direktör Ray Blomqvist (ordförande), Merja Partio (vice ordförande), Konsta Saarela, Hanna Vainio och Varuboden-Oslas verkställande direktör Mathias Kivikoski.

Styrelsemedlemmarnas oberoende

Styrelsen utvärderar medlemmarnas oberoende årligen och meddelar vilka av dem som är oberoende av handelslaget och dess betydande andels- och aktieägare.

Styrelsemedlemmen uppger nödvändiga uppgifter för värderingen av oavhängigheten.

Styrelsemedlemmarnas oberoende utvärderas enligt de kriterier som finns i förvaltningskoden.

Handelslagets VD är styrelsemedlem men som ordförande verkar alltid en utomstående, av handelslaget oberoende person. Alla övriga styrelsemedlemmar förutom VD är enligt styrelsens bedömning oberoende av handelslaget.

Eftersom alla ägare av handelslaget har endast en andel enligt kooperationens principer och det finns inga övriga andelar eller aktier i handelslaget, så förekommer det inga betydande andels- eller aktieägare som styrelsemedlemmarna kunde vara beroende av.

Styrelsens självbedömning

Styrelsen utvärderar årligen sin verksamhet och sitt arbetssätt. Utvärderingen sker i allmänhet som självvärdering och resultaten genomgås på december/januarimötet.

De identifierade utvecklingspunkterna beaktas vid planerandet av styrelsearbetet och förvaltningsrådets utskott tar i betraktande resultaten då de förbereder förslaget gällande styrelsemedlemmar för förvaltningsrådet.

Verkställande direktör

Handelslaget har en verkställande direktör, vars uppgift är att leda handelslagets verksamhet i enlighet med lag, dess stadgar samt beslut och anvisningar givna av förvaltningsorganen. VD ansvarar för att handelslagets bokföring är lagenlig och att egendomsförvaltningen är ordnad på ett ändamålsenligt sätt. Vid förhinder för verkställande direktören träder i dennes ställe ställföreträdaren, som styrelsen utsett för uppdraget (stadgeändring 1.1.2018).

Styrelsen (stadgeförändring 1.1.2018) utser verkställande direktören och godkänner villkoren i verkställande direktörens avtal samt bestämmer över belöningsgrunderna. Som verkställande direktörens chef fungerar styrelseordförande. Efter stadgeändringen 1.1.2018 kan verkställande direktören inte längre verka som styrelseordförande men är alltid styrelsemedlem.

Handelslagets verkställande direktör är EM Mathias Kivikoski. VD:s ersättare är branschdirektör Laura Koistinen.

Ledningsgrupp

Ledningsgruppens uppgift är att assistera verkställande direktören och styrelsen genom att koordinera och förbereda de förslag som ska ges till styrelsen. Dessa är bl.a. handelslagets affärsverksamhetsstrategier, målsättningens nivåer, verksamhetsplaner och budgetar samt betydande investeringar och realiseringar. Ledningsgruppen har inte befogenheter som baserar sig på lag eller handelslagets stadgar. Ledningsgruppen sammanträder huvudsakligen en gång i månaden.

Under räkenskapsperioden 1.1-31.12.2022 utbetalades åt ledningsgruppsmedlemmarna löner och resultatlöner sammanlagt 1 085 526 euro. I detta belopp ingår också naturaförmåner. Ledningsgruppens medlemmar har möjlighet till 0–3 månaders resultatlön som baserar sig på av styrelsen godkända resultatkort. Tilläggs pension enligt S-gruppens rekommendation.

Ledningsgruppen 2023:

Verkställande direktör Mathias Kivikoski
Administrativ direktör Stefan Taurén t. om 20.4.2023
Fastighetsdirektör Mikko Ala-Huikka
Ekonomidirektör Katja Vähäjärvi
Branschdirektör Bengt Vinberg
Branschdirektör Laura Koistinen
Personaldirektör Paula Pajunen

Dotterbolag

Dotterbolagets styrelse väljer en verkställande direktör till bolaget som handelslagets styrelse har godkänt. Dotterbolagens styrelsemedlemmar väljs huvudsakligen bland handelslagets ledningsgruppsmedlemmar. Dotterbolagens verksamhet styrs med koncernprinciperna.

Belönings- och incitamentssystem

Den belöningspolitik som avses i förvaltningskoden är en obligatorisk förpliktelse för börsbolag. Därför motsvarar inte detta handelslags belöningspolitik till fullo det belöningsystem som värdepapperslagen och finansministeriets förordning gällande belöningspolitik stipulerar för börsbolag. Handelslaget har dock i mån av möjlighet försökt bygga en motsvarande belöningspolitik med beaktande av dess stadgar och vad där står gällande beslutsprocess och belönande.

Beslutsprocessen gällande belönandet

Fullmäktige beslutar årligen på höstmötet arvoden för fullmäktigemedlemmar och förvaltningsrådets ordförande och medlemmar. Beslutsfattandet baserar sig på det

förberedande arbetet som valberedningsutskottet, som väljs på vårens fullmäktigemöte, gör. Som grund för beslutet gällande förvaltningsrådets arvoden ligger den rekommendation som SOK:s förvaltningsråds belöningsutskott ger.

Förvaltningsrådet beslutar om styrelsemedlemmarnas arvoden och styrelsen beslutar om grunderna för VD:s lönesättning. Styrelsemedlemmarnas arvoden besluts utgående från den utvärdering som görs i S-gruppen gällande uppgiftens krav samt den rekommendation som SOK:s förvaltningsråds belöningsutskott ger.

SOK:s förvaltningsråd ger, utgående från belöningsutskottets förslag, rekommendationer gällande grunderna för VD:s resultatlön.

Förvaltningsrådets, styrelsens och VD:s arvoden utbetalas som penninglön eller naturaförmåner. Med undantag av VD så hör inte styrelsemedlemmarna till handelslagets övriga belönings- och pensionssystem.

Hela personalen är med i belönings- och incitamentssystemet. Resultatlönesystemet för direktörerna och alla enhetschefer utsträcker sig till ett år och det maximala beloppet kan vara en summa motsvarande 0–3 månadslöner. Resultatlönerna baserar sig på både kortsiktiga och långvariga målsättningar och kriterier är bl.a. resultatet, processernas effektivitet samt kund- och personalenkäterna. Mätarna för resultatlönerna har fastställts på resultatkorterna både utgående från den egna enhetens synvinkel och ur Varuboden-Oslas synvinkel.

Belöningar till andra än ovannämnda personer övervägs och besluts om årligen utgående från Varuboden-Oslas resultat samt resultatkorterna. Därtill finns ett snabbbelöningsystem som gäller hela personalen.

År 2022 förnyades hela personalens belöningsätt så att man i fortsättningen kan få resultatbonus på hösten utgående från delårsresultatet och på våren utgående från det officiella bokslutsresultatet. Minst 20 procent av belöningen placeras i fortsättningen i personalfonden. Dessutom ges det i december en julklapp antingen som en produktgåva eller som en penninggåva enligt koncernens resultatutveckling.

Styrelsen fastställer resultatlöneprinciperna för ledningsgruppen enligt verkställande direktörens förslag och tillsammans med branschdirektörerna fastställer verkställande direktören resultatlöneprinciperna för enhetscheferna.

I Varuboden-Osla görs det årligen en löneutredning i enlighet med jämlikhetsplanen, ur vilken det framgår olika personalgruppers medellöner för män och kvinnor. Resultatet av utredningen delges personalen och förtroendemännen.

Personalfonden, som grundades år 2004, ger möjlighet att till hela personalen, som arbetat ett visst antal timmar, betala ut vinstandelar baserade på handelslagets resultat. Hela Varuboden-Oslas personal hör till personalfonden.

Handelslaget kan använda sig av de rekommendationer gällande belönings- och incitamentssystem som SOK:s belöningsutskott har förberett och som har godkänts av SOK:s förvaltningsråd.

Intern kontroll och riskhantering

Intern övervakning

Genom den interna övervakningen och riskhanteringen försäkras man sig om att handelslagets verksamhet är effektiv, dess ekonomiska uppgifter och övrig information är tillförlitliga samt att handelslaget iakttar de regler och verksamhetsprinciper som gäller. Den interna övervakningen består av riskhantering, ekonomisk övervakning, intern redovisning samt policyer som stöder detta.

I de principer som gäller för handelslagets interna övervakning definieras den interna övervakningens process som iakttas i handelslaget och dess dotterbolag. Den interna övervakningens process innefattar uppgörandet av målsättningar för den interna övervakningen, planerandet och förverkligandet av övervakningen, testandet av verksamhetens effektivitet, uppföljningar och ständigt utvecklingsarbete samt rapportering.

Det är på styrelsens ansvar att försäkra sig om att handelslaget har definierat verksamhetsprinciper för intern övervakning.

Handelslagets styrelse ansvarar för uppföljandet av den interna övervakningen samt riskhanteringen. Den interna kontrollen hjälper styrelsen att fullfölja denna förpliktelse genom att se till att handelslagskoncernens övervakningsåtgärder är planerade och i tagna i bruk som sig bör.

VD, bransch- och affärsverksamhetsdirektörerna samt dotterbolagens styrelser inkl. dess verkställande direktörer styr affärsverksamheten och övervakar den i det dagliga arbetet på det egna ansvarsområdet.

Riskhantering

Den viktigaste målsättningen för handelslagets riskhantering är att identifiera och behärska de väsentliga riskerna som hänför sig till handelslagskoncernens förverkligande av strategin.

Styrelsen fastställer och definierar handelslagskoncernens riskhanterings principer och övervakar riskhanteringens effektivitet. Riskhanteringen är i styrelsens övervakning integrerad som en del av ledningsprocessen. I samband med uppdaterandet av strategin

kartlägger man riskerna med affärsverksamheten branschvis samt utvärderar riskerna på basen av betydelse och sannolikhet.

Intern revision

Handelslagets styrelse ansvarar för att handelslagets förvaltning och verksamhet är ordnad på ett ändamålsenligt sätt, att bokföringen och förmögenhetsskötseln är tillförlitlig samt för riskhanteringen.

Handelslaget har en intern revision- / controller-funktion som utför uppgifter i anknytning till intern kontroll. Den interna revisions- / controller-funktionen är under verkställande direktören för att säkerställa oberoendet. Rapportering sker regelbundet till styrelsen. Styrelsen godkänner verksamhetsplanen för den interna revisionen.

Revision

Vid fullmäktiges ordinarie möte ska det väljas en eller två godkända revisorer, varav en bör vara i revisionslagen avsedd CGR-revisor eller ett revisionssamfund, vars huvudansvariga revisor är en CGR-revisor, och vid behov en eller två godkända suppleanter för dem för att granska handelslagets bokslut, koncernbokslut, bokföring samt förvaltning. Fullmäktige väljer årligen revisorerna för följande räkenskapsperiod på basen av valberedningsutskottets förslag.

År 2022 fortsatte som ordinarie revisor KPMG Oy Ab/CGR Jukka Rajala.
I enlighet med revisionslagen behöver suppleanter inte väljas då ordinarie revisor är revisionssamfund.

För revision av de bolag som hör till koncernen betalades det under räkenskapsperioden 1.1-31.12.2022 revisionsarvoden sammanlagt 40 930 euro.

Närkretsen

Handelslaget följer med och utvärderar de transaktioner som sker med närkretsen. L om Andelslag definierar inte, med undantag av börsandelslag, närkretsen. Enligt förvaltningskoden bestäms närkretsen utgående från internationella bokslutsstandard (IAS 24) men den baserar sig på obligatorisk lagstiftning för börsbolag. Handelslaget definierar närkretsen på ett ändamålsenligt sätt med beaktande av dess struktur och ännu särskilt med beaktande av syftet med rekommendationen gällande närkretsen. I mån av möjlighet beaktas den närkrets som avses i förvaltningskoden. Till den hör bl.a. alla koncernbolag, styrelse-, förvaltningsråds- och ledningsgruppsmedlemmar samt deras närstående familjemedlemmar. Möjliga intressekonflikter beaktas i beslutsfattandet och i enlighet med förvaltningskoden upprätthåller varje koncernbolag en förteckning över de personer som hör till bolagets närkrets. Handelslaget har inte haft ur handelslagets perspektiv sett betydande

närkretshandlingar enligt förvaltningskoden som skulle avvika från handelslagets normala affärsverksamhet eller som skulle ha gjorts på annat sätt än på marknadsvillkor.

Ekonomisk rapportering

Förverkligandet av de ekonomiska målsättningarna uppföljs genom rapportering av ekonomiska relationstal, trender och prognoser gällande handelslaget och också hela S-gruppen. Förutom den interna rapporteringen publicerar handelslaget regelbundet uppgifter om det ekonomiska läget och omsättningens utveckling.

Handelslaget publicerar bokslutet i februari och delårsrapporten för det första halvåret i augusti.

Övrig information

Handelslagets kommunikationsansvarige ombesörjer att kunderna och intressegrupperna har tillräcklig och riktig information om handelslaget och dess verksamhet.

Tilläggsuppgifter kan vid behov fås genom skriftlig begäran av handelslaget samt från handelslagets egna hemsidor på Internet, adress www.varuboden-osla.fi. Uppgifter gällande hela S-gruppen finns på adressen www.s-kanava.fi.

Uppdatering av Corporate Governance Statement

Handelslagets Corporate Governance Statement finns till påseende på handelslagets internetsidor. Uppdatering sker regelbundet, dock minst en gång om året.